

"ET LILLE SKUB KAN GØRE EN KÆMPE FORSKEL"

Milliarder af kroner går hvert år til børne- og ungeområdet, men de penge kan bruges bedre, så det gavner børns og unges trivsel, lyder det fra professor Michael Rosholm, der står i spidsen for TrygFondens nye Børneforskningscenter.

AF CAMILLA MEHLSSEN

Hvad virker for at bremse skolefravær? Hvad er effekten af en tidlig, intensiv indsats rettet mod udsatte børn og deres familier? Hvordan kan 0—3-årige børn stimuleres, så det øger skoleparathed? Det er nogle af spørgsmålene, som et stort forskningscenter i børns og unges trivsel skal finde svar på.

Børn&Unge Forskning har sat forskningscentrets leder, Michael Rosholm, professor i økonomi ved Aarhus Universitet, i stævne.

Michael Rosholm, hvorfor er der brug for et forskningscenter om børns trivsel?

"Den væsentligste grund er, at der stadig er 15-20 % af børn og unge, der ikke trives godt nok – på trods af, at Danmark er et af de lande i verden, der bruger flest midler på børne- og ungeområdet. Det er den direkte anledning til, at centret etableres. Når vi bruger alle de midler, så bruger vi næppe for lidt, men vi bruger formentlig en stor del af midlerne forkert. Vores center er sat i verden for at undersøge, hvad effekterne er af de mange indsatser, vi i Danmark har i gang på børne- og ungeområdet."

Hvilke indsatser virker?

"Det kan jeg desværre ikke fortælle endnu – vi ved ikke meget om, hvad der virker og ikke virker, for der er aldrig lavet systematiske målinger af effekterne af disse indsatser. De evalueringer, som er

foretaget i Danmark, har sjældent haft den tilgang: Hjalp indsatsen de børn, som den var sat i verden for at hjælpe? I USA har man lavet effektmålinger gennem længere tid, men det er noget helt nyt at lave effektmålinger i Danmark på børne- og ungeområdet."

Kan du give eksempler på, at børn og unge ikke trives?

"For eksempel ved vi, at omkring 20 % af de børn, der starter i skolen, ikke har tilstrækkelige forudsætninger for at klare sig godt gennem skoletiden, og ca. 15-20 % af unge får ikke en ungdomsuddannelse.

En undersøgelse i Aarhus Kommune viste også for nylig, at 20% af skoleeleverne har et problematisk højt skolefravær. Der er således nogle indikatorer på, at der er problemer med trivslen."

Er centret målrettet de 15-20 % af danske børn i den udsatte gruppe?

"Vi vil gerne hjælpe alle børn, men det er blandt de 15-20 procent, potentialet er størst. Det er for de børn, vi kan gøre den største forskel."

Du står i spidsen for det nye center. Hvad ved en professor i økonomi om børns og unges trivsel?

"Nu er det ikke mig, der skal lave al forskningen. Vi er et stort tværfagligt team, der ikke bare trækker på økonomi, men også forskere inden for psykologi, statskundskab, sociologi, epidemiologi, pædagogik, sundhedspleje og meget mere. Men det er klart, at projektet også har en økonomisk vinkel: Vi kan

ikke blive ved med at udvide den offentlige sektor, ressourcerne er begrænsede. Derfor bliver vi nødt til at finde frem til, hvordan vi kan bruge midlerne bedst muligt. Hvad virker bedst – er det bedst at sætte ind med en tidlig bred forebyggende indsats eller en senere 'brandsluknings'-indsats? Hvad er afkastet af at bruge en million i vuggestuen sammenlignet med en million for at forebygge kriminalitet blandt unge? Man kan selvfølgelig ikke omregne øget trivsel til kroner og ører – men vi kan godt sætte kroner og ører på for eksempel kriminalitet og uddannelse. Økonomien skal ikke være styrende. Men vi bliver nødt til at tage udgangspunkt i, at børne- og ungeområdet har et begrænset antal midler, og derfor, af hensyn til børnene og de unge, se på, hvordan vi bruger de midler bedst muligt."

Hvad er jeres tese – hvor får vi mest for pengene?

"Internationalt set er der konsensus om, at midlerne bruges bedst tidligt i livet. I Danmark er der så den krølle, at vi faktisk allerede bruger mange midler tidligt i livet sammenlignet med andre lande. Vi i Centret tror nok stadig på, at der kan gøres meget i den tidlige barndom – nærmest fra fosteret ligger i morens mave."

Kan du give et eksempel?

"For eksempel ved vi, at det gør en stor forskel, hvis forældre snakker med deres barn. Hvis du taler dobbelt så meget med dine børn, taler de væsentligt bedre. Hvad med for eksempel at bruge lidt tid hver dag på systematisk at øge ordforrådet for de børn, der særligt har brug for det? Her kan vuggestuerne sætte ind, men vi kan også arbejde mere systematisk med forældrene. Nogle gange skal der så lidt til, for at forældre kan gøre det bedre.

Simon Calmar Andersen fra Aarhus Universitet har lavet et forsøg, hvor tosprogede børn fra udvalgte børnehaver fik en kuffert med hjem med bøger, spil og information om, hvor vigtigt det er at tale med barnet. Det førte til, at antallet af tosprogede børn, som ikke var skoleparate, faldt dramatisk. Hvis det bare er en lille smule uvidenhed, der er problemet, så kan vi nå langt med få midler. Så kan et lille skub gøre en kæmpe forskel." ◉

Foto: Colourbox

TRYGFONDENS BØRNEFORSKNINGSCENTER

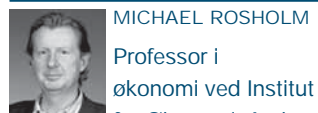
I Danmark bruger vi mange penge på offentlig service, for eksempel daginstitutioner, folkeskole, fritidsliv, socialt arbejde og kriminalitetsforebyggelse. Alligevel har vi i Danmark svært ved at måle os med andre OECD-lande, når det gælder for eksempel uddannelse og beskæftigelse – der er vigtige faktorer for både den enkeltes trivsel og for samfundets udvikling.

TrygFonden har taget initiativ til et nyt forskningscenter i børn og unges trivsel, som etableres på Aarhus Universitet med professor Michael Rosholm i spidsen. Målet er at realisere et stort uudnyttet potentiale for at opkvalificere arbejdet med at forbedre børn og unges trivsel i Danmark. Derfor skal forskerne i de næste seks år gå foran og vise, at det er muligt at opbygge solid viden om, hvad der virker og ikke virker, når børn og unges trivsel skal forbedres.

Michael Rosholm og andre forskere fra Aarhus Universitet skal gennemføre den tværfaglige forskning i samarbejde med Center for Børnesprog på Syddansk Universitet, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning (KORA), Ministeriet for Børn og Uddannelse, Beskæftigelsesministeriet, Socialstyrelsen, Region Midtjylland, Aarhus Kommune, Professionshøjskolen i Midtjylland (VIA University College), Rambøll Management og Børnenes Hovedstad (LegoFonden og Billund Kommune).

I tillæg til en bevilling på 60 mio. kr. fra TrygFonden skyder Aarhus Universitet 24 mio. kr. i centeret, mens de andre partnere bidrager med yderligere 5 mio. kr.

Kilde: TrygFonden og Aarhus Universitet

MICHAEL ROSHOLM
Professor i økonomi ved Institut for Økonomi, Aarhus Universitet. Hans speciale er arbejdsmarked og integration. Han har været formand (vismand) for De Økonomiske Råd i 2006-2012. Han står i spidsen for TrygFondens nyetablerede Børneforskningscenter.